

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podlaskiego w lipcu 2018 r.

29.08.2018 r.
Nr 7/2018

- W lipcu 2018 r., podobnie jak przed rokiem, przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku (o 4,5%).
- Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu lipca 2018 r. ukształtowała się na poziomie 7,8% i nie zmieniła się w porównaniu z zanotowaną miesiąc wcześniej, natomiast spadła w odniesieniu do analogicznego okresu 2017 r.
- Zaobserwowano dalszy wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym (o 6,6%), ale był on niższy od zanotowanego przed rokiem.
- Ceny detaliczne towarów i usług konsumpcyjnych uległy różnokierunkowym zmianom w skali roku. Wśród artykułów żywnościowych znacznie zdrożała marchew, natomiast najbardziej stanął cukier biały kryształ. W mniejszym stopniu zmieniły się ceny artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych.
- W lipcu br., w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku, nastąpił spadek większości cen podstawowych produktów rolnych w skupie (z wyjątkiem cen ziemniaków oraz żywca wołowego i drobiowego). W obrocie wolnorynkowym zaobserwowano wzrost cen produktów roślinnych. Uwarunkowania chowu trzody chlewnej w omawianym miesiącu były gorsze niż rok wcześniej.
- Produkcja sprzedana przemysłu w lipcu br. nadal kształtowała się na poziomie wyższym niż przed rokiem (o 7,4%).
- W omawianym miesiącu, podobnie jak rok wcześniej, zwiększyła się wartość produkcji budowlano-montażowej w skali roku (o 6,1%).
- Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w lipcu 2018 r., analogicznie jak przed rokiem, wzrosła w ujęciu rocznym (o 26,7%). Jednocześnie zwiększyła się liczba mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia (ponad 2-krotnie) oraz liczba lokali mieszkalnych, których budowę rozpoczęto (o 43,2%).
- W lipcu br., podobnie jak rok wcześniej, zaobserwowano wzrost sprzedaży detalicznej (o 8,5%) i hurtowej towarów (o 17,3%) w skali roku.
- W I półroczu 2018 r. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw były nieco słabsze od uzyskanych przed rokiem. Pogorszyły się również podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.
- Nakłady inwestycyjne poniesione przez przedsiębiorstwa w okresie styczeń–czerwiec br. były wyższe (o 26,7%) od zrealizowanych rok wcześniej. Niższa niż przed rokiem była liczba nowo rozpoczętych inwestycji (o 12,5%), natomiast ich wartość kosztorysowa zwiększyła się (o 2,3%).

Spis treści

Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	10
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	16
Rynek wewnętrzny	18
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	19
Nakłady inwestycyjne	22
Wybrane dane o województwie podlaskim	23

Uwagi ogólne

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administracyjnych i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2015 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Polska Klasyfikacja Działalności 2007 (PKD 2007)

Skrót	Sekcje
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Skrót	Działy
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Objaśnienia znaków umownych

Kreska (-)	– zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (.)	– zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (*)	– oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak (Δ)	– oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo podlaskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez Urząd Statystyczny w Białymstoku oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie podlaskim w sierpniu 2018 r.” ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Białymstoku: bialystok.stat.gov.pl w dniu 31 sierpnia 2018 r.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

Rynek pracy

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w lipcu br. ukształtowało się na poziomie 112,8 tys. osób, tj. o 4,5% wyższym od zanotowanego rok wcześniej (w lipcu ubiegłego roku wzrosło odpowiednio o 6,5%). **Stopa bezrobocia rejestrowanego** była niższa niż przed rokiem (7,8% wobec 9,1%).

W odniesieniu do lipca 2017 r. wzrost **przeciętnego zatrudnienia** miał miejsce m.in. w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 31,2%), administrowanie i działalność wspierająca (o 12,5%), zakwaterowanie i gastronomia (o 11,0%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 6,5%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 6,0%), natomiast spadek odnotowano w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 2,0%), obsłudze rynku nieruchomości (o 1,0%), a także w informacji i komunikacji (o 0,5%).

Wśród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku największy jego wzrost nastąpił w jednostkach zajmujących się pozostałym górnictwem i wydobywaniem (o 31,2%), poligrafią i reprodukcją zapisanych nośników informacji oraz gastronomią (po 17,4%), działalnością detektywistyczną i ochroniarską (o 15,6%) oraz gospodarką odpadami; odzyskiem surowców (o 13,0%). Znacznie niższe niż przed rokiem zatrudnienie zanotowano przede wszystkim w przedsiębiorstwach zajmujących się działalnością twórczą związaną z kulturą i rozrywką (o 3,2%), robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 2,9%), a także obsługą rynku nieruchomości (1,0%).

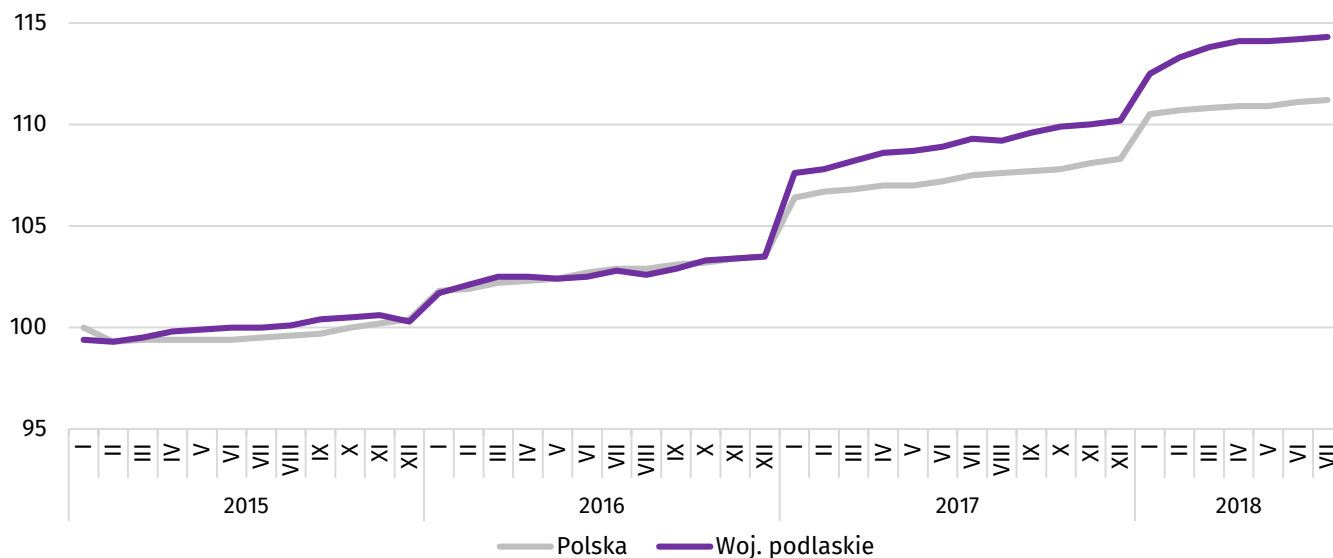
Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

WYSZCZEGÓLNIENIE	VII 2018		I–VII 2018	
	w tysiącach	VII 2017=100	w tysiącach	I–VII 2017=100
OGÓŁEM	112,8	104,5	112,2	105,0
w tym:				
Przemysł	53,8	104,6	53,6	104,7
górnictwo i wydobywanie	0,7	131,2	0,7	127,1
przetwórstwo przemysłowe	49,0	104,3	48,9	104,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1,2	100,3	1,2	100,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2,9	106,5	2,9	105,0
Budownictwo	11,6	105,1	11,4	106,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	25,6	103,2	25,4	103,4
Transport i gospodarka magazynowa	6,8	106,0	6,8	106,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2,2	111,0	2,1	111,6
Informacja i komunikacja	1,3	99,5	1,3	103,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2,1	99,0	2,2	97,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3,3	112,5	3,4	118,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,1	98,0	2,1	97,7

W odniesieniu do czerwca br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się o 0,1%, a wzrost wystąpił przede wszystkim w sekcjach górnictwo i wydobywanie oraz informacja i komunikacja (po 0,8%), a także w budownictwie i działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (po 0,4%). Spadek zatrudnienia odnotowano w transporcie i gospodarce magazynowej oraz zakwaterowaniu i gastronomii (po 0,2%).

W okresie styczeń–lipiec br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 112,2 tys. osób, tj. o 5,0% wyższy niż przed rokiem.

Wykres 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015=100)



W końcu lipca 2018 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 36638 osób i była niższa o 84 osoby (o 0,2%) od zanotowanej w poprzednim miesiącu i o 6008 osób (o 14,1%) niż przed rokiem. Kobiety stanowiły 48,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej 48,1%).

Tablica 2. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

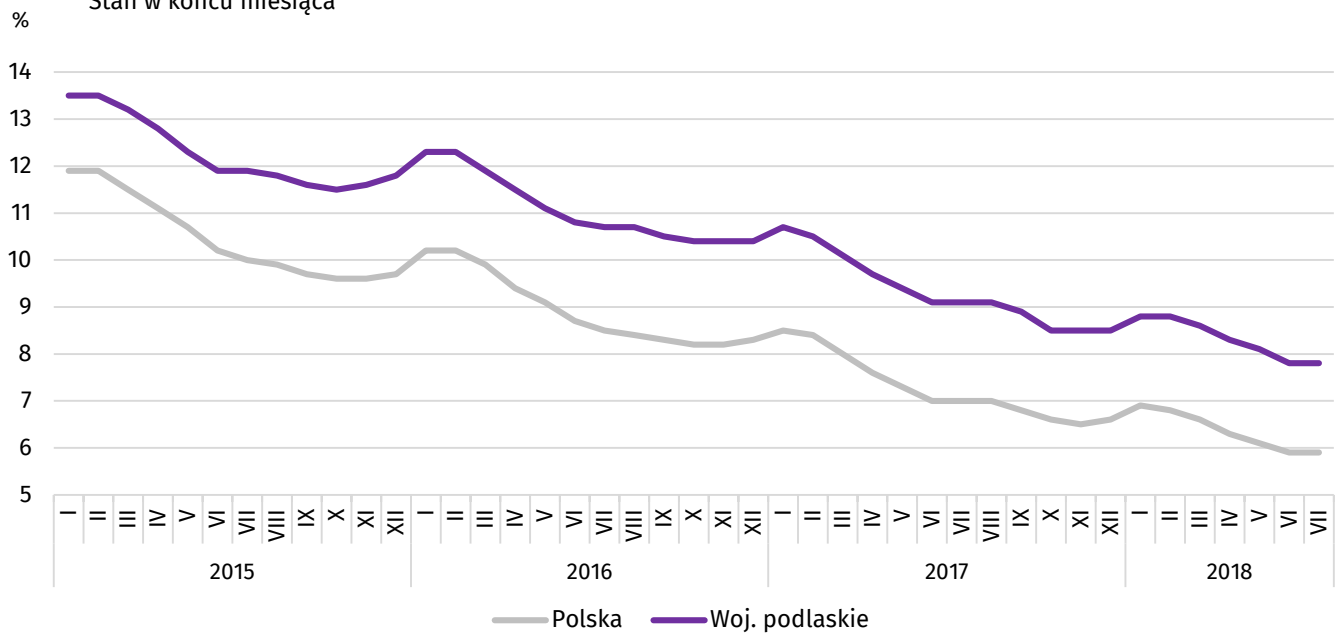
WYSZCZEGÓLNIENIE	VII 2017	2018	
		VI	VII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca)	42646	36722	36638
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca)	5191	3697	4480
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca)	5145	4873	4564
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	9,1	7,8	7,8

Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 7,8% i nie zmieniła się w stosunku do zanotowanej w poprzednim miesiącu, ale zmniejszyła o 1,3 p. proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r.

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: kolneński (13,3%), grajewski (13,1%) oraz sejneński (12,4%), a najniższa stopa bezrobocia wystąpiła w powiecie suwalskim (4,0%), w mieście Suwałki (5,5%) oraz w powiatach bielskim i wysokomazowieckim (po 5,7%). W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku stopa bezrobocia spadła prawie we wszystkich powiatach województwa podlaskiego, przy czym najbardziej w kolneńskim, łomżyńskim i zambrowskim (po 1,8 p. proc.) oraz siemiatyckim (o 1,6 p. proc.).

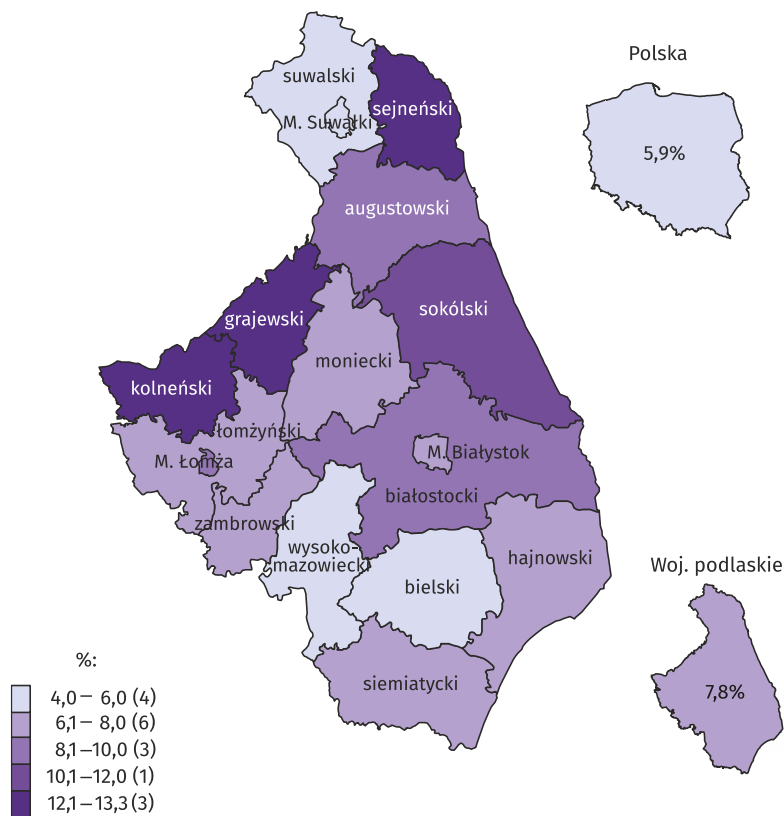
Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w końcu miesiąca



Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2018 r.

Stan w końcu lipca



W lipcu 2018 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 4480 osób bezrobotnych, tj. o 21,2% więcej niż przed miesiącem, ale o 13,7% mniej niż przed rokiem. W stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku zwiększył się odsetek osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie nowo zarejestrowanych ogółem (o 1,4 p. proc. do 80,5%). Zmniejszeniu uległ natomiast udział osób dotychczas niepracujących (o 2,6 p. proc. do 15,0%), absolwentów (o 2,1 p. proc. do 10,1%) oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 0,3 p. proc. do 2,5%).

W omawianym okresie z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 4564 osoby, tj. mniej niż w poprzednim miesiącu (o 6,3%), i rok wcześniej (o 11,3%). Z tytułu podjęcia pracy (jako głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 2175 osób (przed rokiem 2425 osób). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych w ujęciu rocznym

uległ zwiększeniu (o 0,6 p. proc. do 47,7%). Wzrósł także odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,9 p. proc. do 20,7%). Spadł natomiast udział osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 1,0 p. proc. do 9,9%) i osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (o 0,4 p. proc. do 0,5%). Odsetek osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego utrzymał się na niezmiennym poziomie (8,5%).

W końcu lipca 2018 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 32025 bezrobotnych, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z zanotowanym w analogicznym miesiącu 2017 r. (o 1,6 p. proc. do 87,4%).

Bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu lipca 2018 r. stanowili 86,9% ogółu bezrobotnych. Do tej grupy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem spadł w skali roku (o 2,0 p. proc. do 58,9%). Zmniejszeniu uległ również odsetek osób powyżej 50 roku życia (o 1,6 p. proc. do 27,7%) oraz osób do 30 roku życia (o 1,3 p. proc. do 27,2%). Wzrósł natomiast udział osób niepełnosprawnych (o 0,2 p. proc. do 6,8%).

Liczba bezrobotnych zmniejszyła się w ujęciu rocznym we wszystkich wymienionych kategoriach, a najbardziej w przypadku osób do 50 roku życia (o 18,6%).

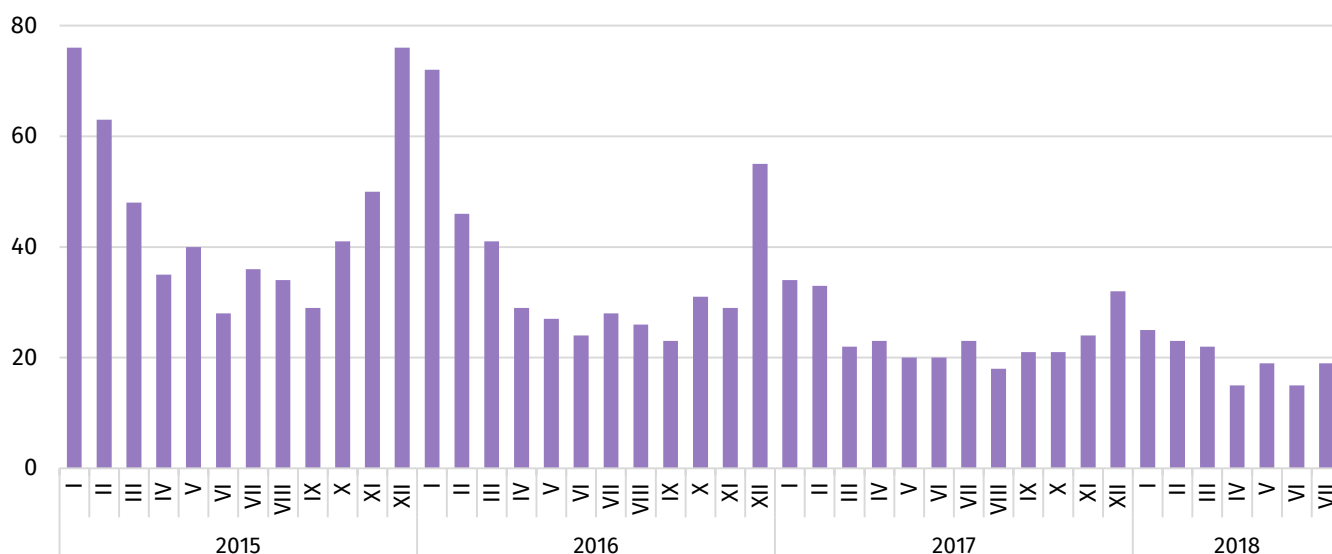
Tablica 3. Udział wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych
Stan w końcu miesiąca

WYSZCZEGÓLNIENIE	VII 2017	2018	
		VI	VII
	w % ogólnej liczby bezrobotnych		
Długotrwale bezrobotni ^a	60,9	59,6	58,9
Do 30 roku życia	28,5	27,2	27,2
Powyżej 50 roku życia	29,3	28,1	27,7
Niepełnosprawni	6,6	6,9	6,8

^a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

W lipcu 2018 r. do urzędów pracy zgłoszono 2530 **ofert zatrudnienia**, tj. mniej o 374 niż przed miesiącem i o 230 niż rok wcześniej. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 19 bezrobotnych (przed miesiącem 15, a przed rokiem 23).

Wykres 3. Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy
Stan w końcu miesiąca

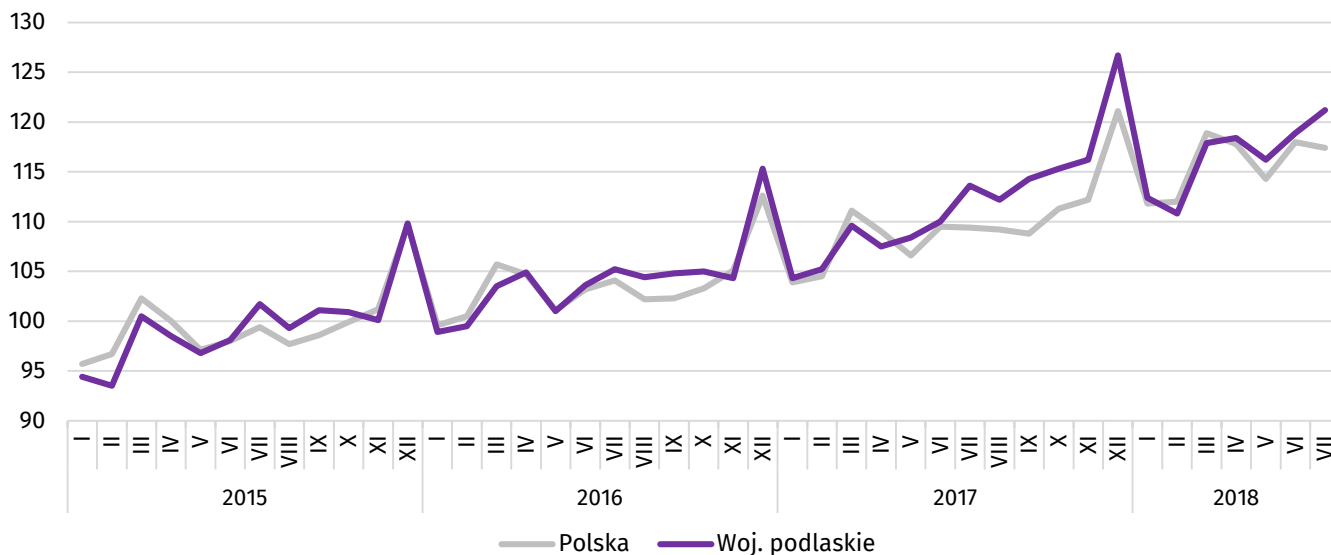


Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu lipca 2018 r., 2 zakłady pracy zapowiedziały zwolnienie w najbliższym czasie 9 pracowników (przed rokiem odpowiednio 6 zakładów i 103 pracowników).

Wynagrodzenia

W lipcu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 4193,14 zł, tj. o 6,6% wyższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku (rok wcześniej wzrosło odpowiednio o 8,1%).

Wykres 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015=100)



Tablica 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw

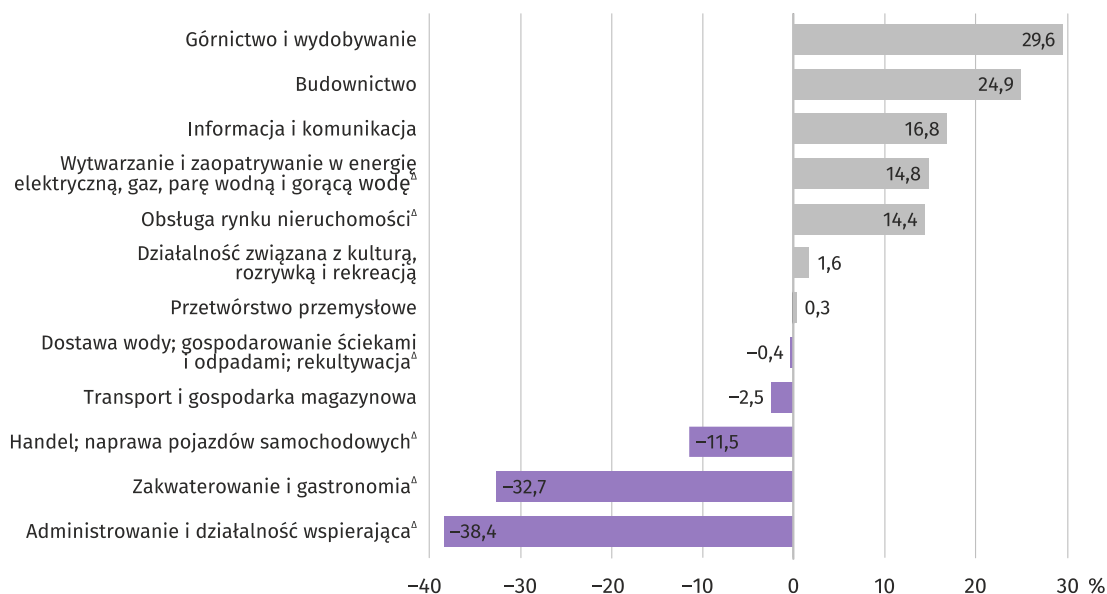
WYSZCZEGÓLNIENIE	VII 2018		I-VII 2018	
	w złotych	VII 2017=100	w złotych	I-VII 2017=100
OGÓŁEM	4193,14	106,6	4045,40	106,9
w tym:				
Przemysł	4231,46	106,9	4136,13	107,5
górnictwo i wydobywanie	5435,43	117,9	4429,95	99,1
przetwórstwo przemysłowe	4204,38	107,0	4121,68	107,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	4814,75	101,1	4794,67	101,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4174,81	103,5	4044,04	106,4
Budownictwo	5236,58	107,4	4896,75	105,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3710,32	109,3	3600,77	108,4
Transport i gospodarka magazynowa	4086,36	106,1	3817,35	105,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2822,93	97,8	2819,52	102,3

Tablica 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	VII 2018		I–VII 2018	
	w złotych	VII 2017=100	w złotych	I–VII 2017=100
Informacja i komunikacja	4899,37	105,9	4742,32	103,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4797,77	113,5	4196,62	106,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2582,07	102,9	2535,79	106,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4260,17	107,3	4318,78	108,4

W porównaniu z lipcem 2017 r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń wystąpił prawie we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, przy czym najwyższy odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 17,9%), obsłudze rynku nieruchomości (o 13,5%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 9,3%), budownictwie (o 7,4%), a także działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 7,3%). Niższy niż przed rokiem poziom przeciętnych wynagrodzeń zanotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 2,2%).

W lipcu br. wynagrodzenie zdecydowanie wyższe od przeciętnego w województwie otrzymali m.in. zatrudnieni w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 29,6%), budownictwo (o 24,9%), informacja i komunikacja (o 16,8%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 14,8%) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 14,4%). Wynagrodzenie znacznie niższe od średniego uzyskali zatrudnieni w jednostkach zajmujących się m.in. administrowaniem i działalnością wspierającą (o 38,4%), zakwaterowaniem i gastronomią (o 32,7%) oraz handlem; naprawą pojazdów samochodowych (o 11,5%).

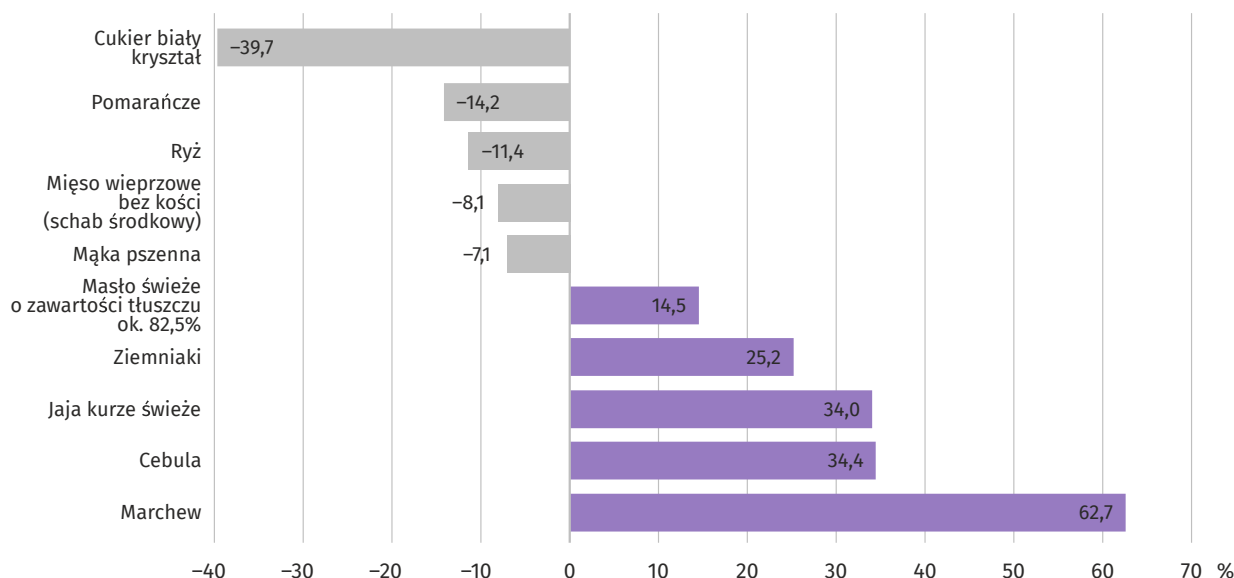
Wykres 5. Odchylenia przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto względem średniego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie w lipcu 2018 r.

W okresie siedmiu miesięcy br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4045,40 zł, tj. o 6,9% wyższym niż przed rokiem.

Ceny detaliczne

W lipcu 2018 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem ubiegłego roku, największe zmiany cen detalicznych wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. Zdecydowanie więcej niż przed rokiem kosztowała marchew (62,7%). Wzrosły również ceny: cebuli (34,4%), jaj kurzych świeżych (34,0%), ziemniaków (o 25,2%) oraz masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 14,5%). Znacznie mniej niż przed rokiem płacono natomiast za cukier biały kryształ (o 39,7%). Tańsze były również: pomarańcze (o 14,2%), ryż (o 11,4%), mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – o 8,1% oraz mąka pszenna (o 7,1%).

Wykres 6. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych w lipcu 2018 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)



Spośród artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych w skali roku najbardziej wzrosły ceny oleju napędowego (o 20,5%) i benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (o 17,5%). Zdrożała również pasta do zębów (o 16,0%). Więcej niż przed rokiem płacono za gazetę regionalną (o 8,7%), talerz głęboki porcelanowy o średnicy 22–24 cm, dekorowany (o 8,5%) oraz za wizytę u lekarza specjalisty (o 8,4%). Mniej niż w lipcu 2017 r. kosztowały półbuty skórzane na podszewie nieskórzanej, męskie (o 3,9%) oraz ręcznik frotte z tkaniny bawełnianej o wym. 50x100 cm (o 1,0%). Zmniejszyły się także opłaty za centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych (o 1,0%).

Wykres 7. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych w lipcu 2018 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)



Rolnictwo

W lipcu 2018 r. średnia temperatura powietrza¹ na obszarze województwa podlaskiego wyniosła 19,9°C i była o 3,0°C wyższa od średniej z lat 1971–2000. Temperaturę maksymalną (wynoszącą 31,0°C) zanotowano w Białymstoku, a minimalną (9,3°C) w Suwałkach. Średnia miesięczna suma opadów atmosferycznych¹ ukształtowała się na poziomie 122,2 mm i przekroczyła o 45,5% normę z wielolecia. Liczba dni z opadami wyniosła 17 w Białymstoku i 14 w Suwałkach.

¹ Przeciętne temperatury i sumy opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z dwóch stacji meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Białymstoku i Suwałkach.

Żniwa rozpoczęto z około 2-tygodniowym wyprzedzeniem w porównaniu z poprzednim rokiem, a ich zaawansowanie w końcu miesiąca było znacznie większe niż rok wcześniej. Szacuje się, że plony będą zdecydowanie słabsze od uzyskanych w 2017 r.

Tablica 5. Skup zbóż^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	VII 2018		
	w tys. t	VII 2017=100	VI 2018=100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	10,0	284,4	228,3
w tym:			
pszenica	5,6	212,0	202,3
żyto	3,2	974,0	360,9

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne.

^b Obejmuje pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto, łącznie z mieszankami zbożowymi; bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w lipcu 2018 r. wyniósł 10,0 tys. t, tj. ponad 2-krotnie więcej niż miesiąc wcześniej i prawie 3-krotnie więcej niż w analogicznym okresie 2017 r. Skup pszenicy wzrósł ponad 2-krotnie zarówno w ujęciu miesięcznym, jak i rocznym, natomiast żyta skupiono ponad 3,5-krotnie więcej niż w czerwcu br. oraz prawie 10-krotnie więcej niż przed rokiem.

Tablica 6. Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	I-VII 2018		VII 2018		
	w tys. t	I-VII 2017=100	w tys. t	VII 2017=100	VI 2018=100
Żywiec rzeźny ^b	136,0	72,9	18,7	94,1	92,4
w tym:					
bydło (bez cieląt)	25,0	48,0	3,8	102,8	95,3
trzoda chlewna	28,8	87,4	3,7	122,1	85,0
drób	81,6	81,8	11,1	85,0	94,2
Mleko ^c	1476,2	104,1	216,4	102,9	101,7

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne.

^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej.

^c W milionach litrów.

W okresie styczeń-lipiec br. producenci z województwa podlaskiego dostarczyli do **skupu** 136,0 tys. t **żywca rzeźnego** (w wadze żywej), tj. o 27,1% mniej niż przed rokiem. W skali roku zmniejszyła się podaż wszystkich podstawowych gatunków zwierząt rzeźnych.

W lipcu br. skup żywca rzeźnego ukształtował się na poziomie 18,7 tys. t i był niższy o 7,6% od zanotowanego w poprzednim miesiącu i o 5,9% niż przed rokiem. Zarówno w ujęciu miesięcznym, jak i rocznym zmniejszył się skup podstawowych gatunków zwierząt rzeźnych (z wyjątkiem bydła i trzody chlewnej w skali roku).

Tablica 7. Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	I-VII 2018		VII 2018			I-VII 2018		VII 2018		
	w zł	I-VII 2017= =100	w zł	VII 2017= =100	VI 2018= =100	w zł	I-VII 2017= =100	w zł	VII 2017= =100	VI 2018= =100
Ziarno zbóż ^a – za 1 dt:										
pszenica	67,03	98,7	69,47	93,3	102,4	80,05	104,5	85,21	105,0	106,4
żyto	56,19	97,2	55,22	86,9	99,7	59,19	102,5	60,00	102,0	101,1
Ziemniaki ^b – za 1 dt	40,09	49,2	76,03	102,4	82,1	96,06	112,4	171,50	124,8	226,2
Żywiec rzeźny – za 1 kg wagi żywej:										
bydło (bez cieląt)	6,66	107,4	6,45	103,8	98,6	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	4,54	88,9	4,87	90,2	104,7	.	x	x	.	x
drób	3,56	104,0	4,27	108,5	117,2	.	x	x	.	x
Mleko – za 1 hl	140,36	102,1	135,99	97,2	99,5	.	x	x	.	x

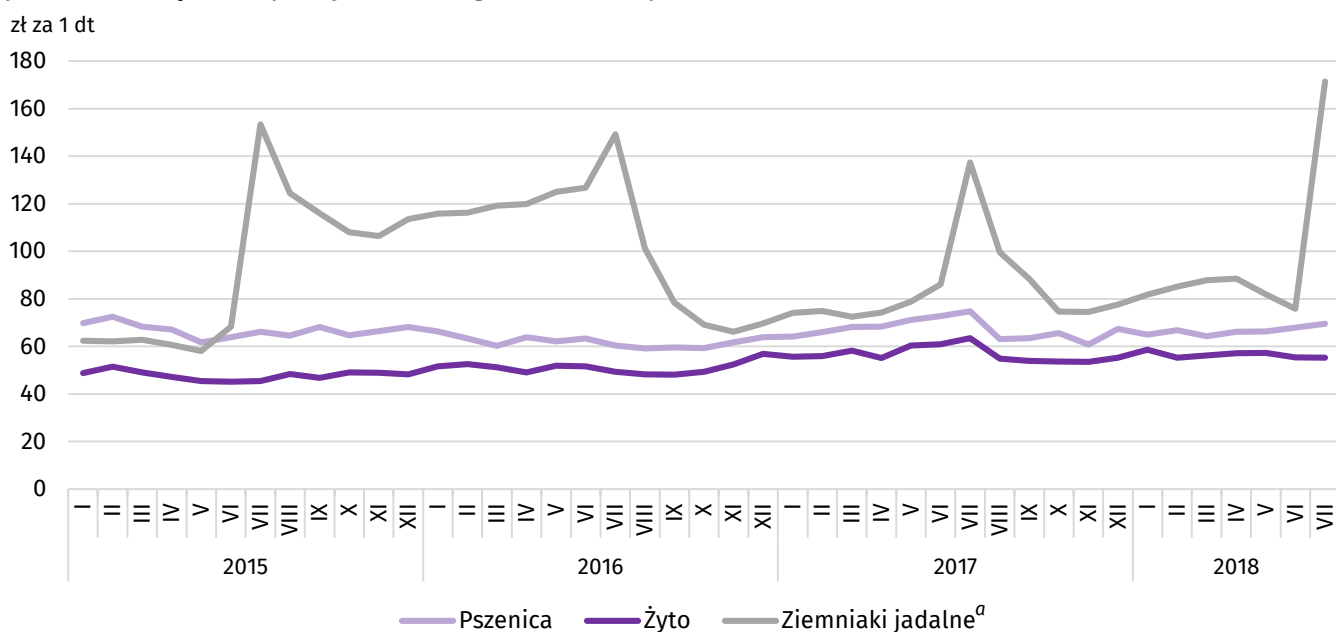
^a W skupie – bez ziarna siewnego.

^b Na targowiskach – jadalne (w lipcu – wczesne).

U w a g a. W okresie styczeń–lipiec 2018 r. nie zaobserwowano transakcji sprzedaży/kupna zwierząt gospodarskich na targowiskach.

W lipcu 2018 r. producenci z województwa podlaskiego uzyskiwali wyższe niż przed miesiącem **ceny** za dostarczone do skupu ziarno **pszenicy** (o 2,4%), zaś niższe – **żyta** (o 0,3%). W obrocie targowiskowym średnia cena pszenicy wzrosła o 6,4%, a żyta – o 1,1%. W ujęciu rocznym średnia cena pszenicy i żyta w skupie uległa zmniejszeniu odpowiednio o 6,7% i 13,1%, natomiast na targowiskach przeciętne ceny obydwu gatunków zbóż wzrosły odpowiednio o 5,0% i 2,0%.

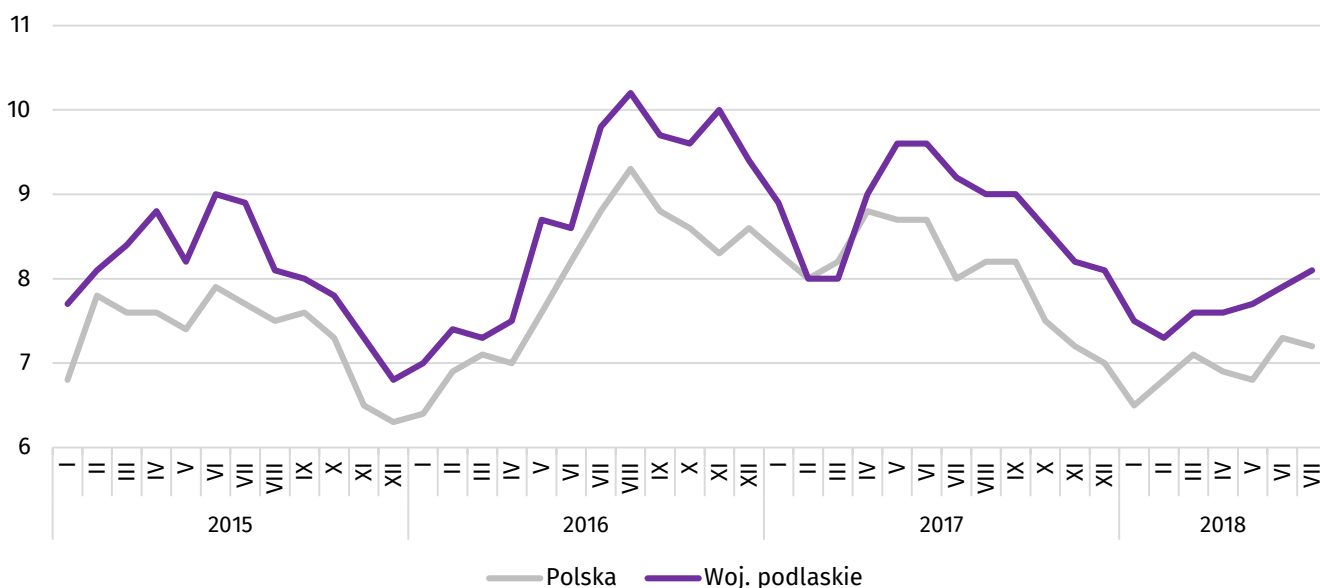
Wykres 8. Przeciętne ceny skupu zbóż i targowiskowe ceny ziemniaków



^a W lipcu i sierpniu – wczesne.

W lipcu br. średnia **cena ziemniaków** w skupie ukształtowała się na poziomie 76,03 zł za 1 dt i była o 17,9% niższa od zanotowanej w poprzednim miesiącu, ale o 2,4% wyższa niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków jadalnych wczesnych wyniosła średnio 171,50 zł za 1 dt i była ponad 2-krotnie wyższa niż w czerwcu br. i o 24,8% wyższa niż rok wcześniej.

Wykres 9. Relacja przeciętnych cen skupu żywca wieprzowego do przeciętnych cen żyta na targowiskach

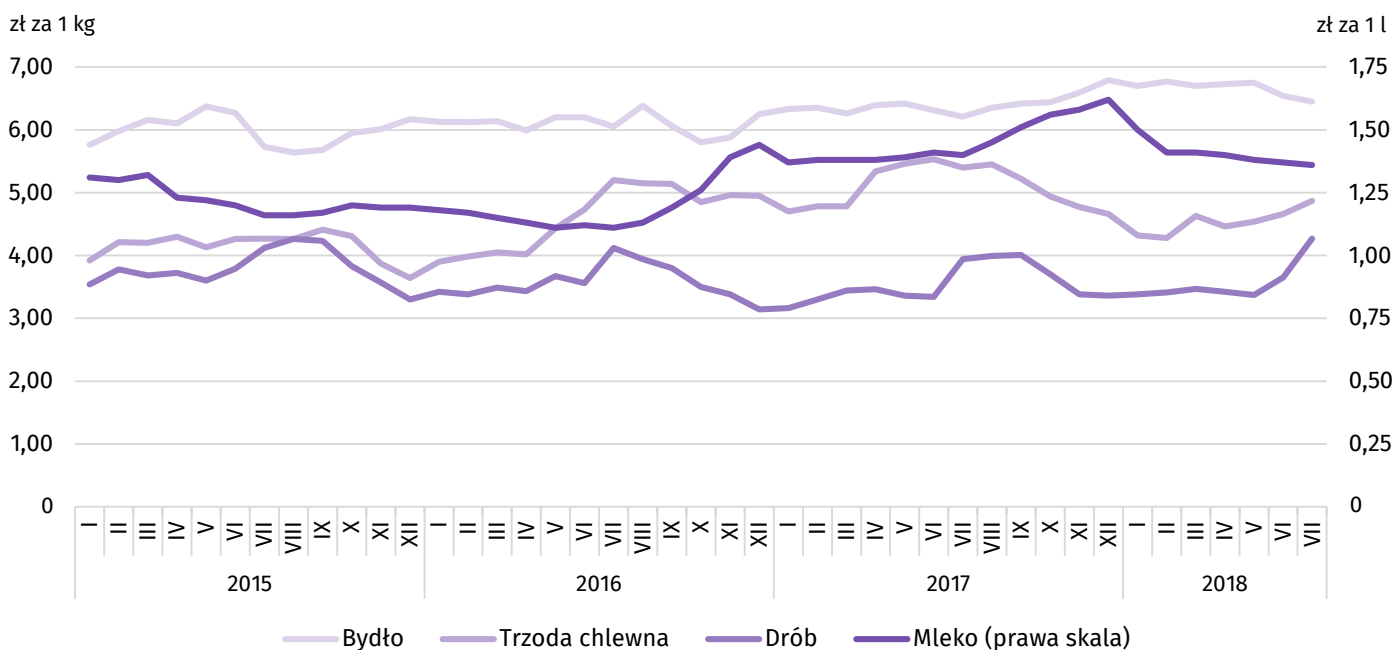


W lipcu br., przy podaży zmniejszonej w ujęciu miesięcznym i zwiększonej w ujęciu rocznym, przeciętna **cena skupu** 1 kg **żywca wieprzowego** wyniosła 4,87 zł i była o 4,7% wyższa niż przed miesiącem, ale o 9,8% niższa od zanotowanej w lipcu 2017 r.

Relacja ceny skupu żywca wieprzowego do ceny żyta na targowiskach w omawianym miesiącu wyniosła 8,1 wobec 7,9 w czerwcu 2018 r. i 9,2 przed rokiem.

W lipcu br. średnia **cena skupu żywca drobiowego**, przy zmniejszonej w ujęciu miesięcznym i rocznym podaży, ukształtowała się na poziomie 4,27 zł za 1 kg, czyli zwiększyła się o 17,2% w porównaniu z zanotowaną w poprzednim miesiącu i o 8,5% w odniesieniu do lipca 2017 r.

Wykres 10. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka



W lipcu 2018 r., średnia **cena skupu żywca wołowego** wyniosła 6,45 zł za 1 kg i była o 1,4% niższa niż w czerwcu br., ale o 3,8% wyższa w porównaniu z zanotowaną w analogicznym miesiącu ubiegłego roku.

W okresie styczeń–lipiec br. skup mleka wyniósł 1476,2 mln l i zwiększył się o 4,1% w ujęciu rocznym. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 140,36 zł za 100 l, tj. o 2,1% wyższym niż rok wcześniej. W lipcu 2018 r. skupiono 216,4 mln l mleka, tj. więcej o 1,7% niż w czerwcu br. i o 2,9% niż przed rokiem. Średnia cena mleka za 100 l wyniosła 135,99 zł i zmniejszyła się o 0,5% w stosunku do poprzedniego miesiąca i o 2,8% w odniesieniu do zanotowanej w analogicznym miesiącu 2017 r.

Przemysł i budownictwo

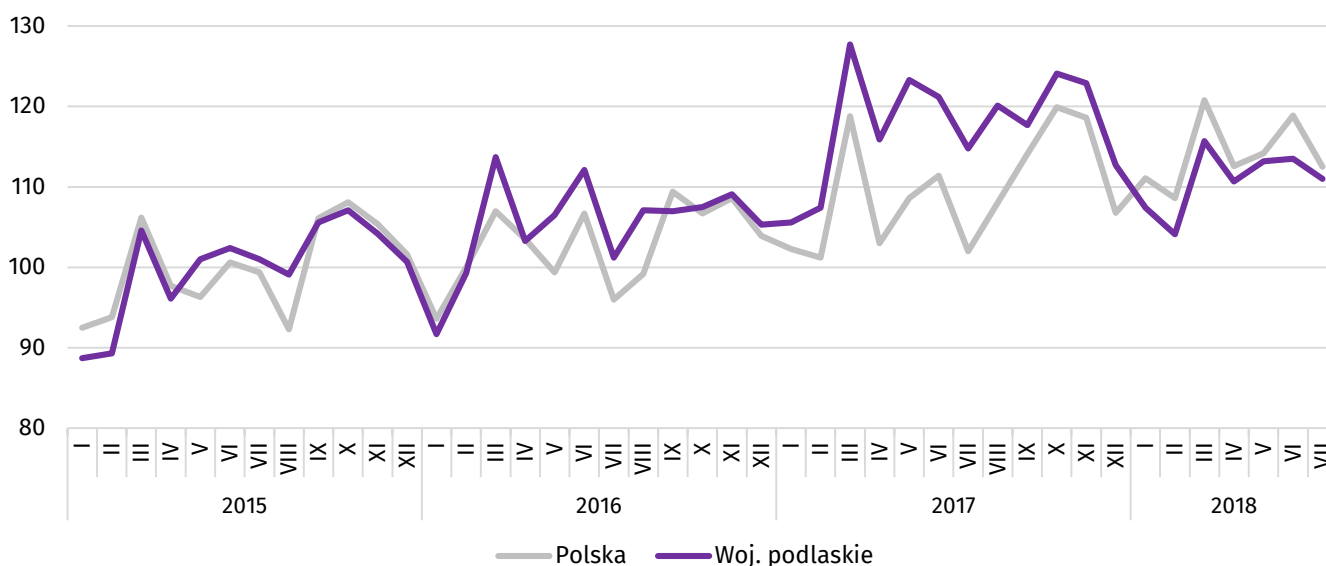
Produkcja sprzedana przemysłu w lipcu 2018 r. osiągnęła wartość 2296,5 mln zł (w cenach bieżących) i była (w cenach stałych) o 2,2% niższa niż przed miesiącem, ale o 7,4% wyższa niż rok wcześniej (wówczas zanotowano jej wzrost o 13,3%). Równocześnie nastąpił wzrost (w cenach bieżących) **produkcji budowlano-montażowej** w skali roku – wyniósł on 6,1% (rok wcześniej odnotowano jej wzrost o 37,6%).

Produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym, stanowiąca 94,2% ogólnej produkcji przemysłowej, w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku zwiększyła się o 6,7%. Wzrost produkcji sprzedanej wystąpił także w sekcjach górnictwo i wydobywanie (o 27,3%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 16,4%), natomiast produkcja sprzedana w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę pozostała na niezmiennym poziomie.

Wyższy niż w lipcu 2017 r. poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 24 (spośród 27) działach przemysłu, a niższy – w 3. Uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu, największy wzrost wartości sprzedaży w odniesieniu do poziomu sprzed roku zanotowano w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 22,9%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 10,9%), produkcji maszyn i urządzeń (o 7,6%) oraz artykułów spożywczych (o 1,7%).

W porównaniu z poprzednim miesiącem produkcja sprzedana przemysłu zmniejszyła się o 2,2%, przy czym w sekcjach: dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – o 8,3%, górnictwo i wydobywanie oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – po 4,3% oraz w przetwórstwie przemysłowym – o 2,0%.

Wykres 11. Produkcja sprzedana przemysłu
(ceny stałe; przeciętna miesięczna 2015=100)



Wydajność pracy, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w lipcu br. wyniosła (w cenach bieżących) 42,7 tys. zł i była (w cenach stałych) o 2,7% wyższa niż przed rokiem, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto odpowiednio o 4,6% i 6,9%.

W okresie styczeń–lipiec br. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła 15840,7 mln zł (w cenach bieżących) i była (w cenach stałych) o 4,9% wyższa niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Tablica 8. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu

SEKCJE I DZIAŁY	VII 2018	I–VII 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego =100	w odsetkach
OGÓŁEM	107,4	104,9	100,0
Górnictwo i wydobywanie	127,3	131,2	2,0
Przetwórstwo przemysłowe	106,7	104,3	94,6
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	101,7	99,2	55,0
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	122,9	105,1	6,5
papieru i wyrobów z papieru	89,3	99,3	2,3
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	169,5	160,6	1,7
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	110,9	101,3	6,5
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	113,3	116,1	2,0
wyrobów z metali ^Δ	107,9	105,2	2,7
maszyn i urządzeń ^Δ	107,6	112,2	5,5
pozostałego sprzętu transportowego	111,3	147,1	1,6
mebli	101,5	111,5	2,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	100,0	101,9	1,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	116,4	114,7	2,2

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w lipcu 2018 r. ukształtowała się na poziomie 578,8 mln zł, czyli o 1,8% niższym w porównaniu z zanotowanym w poprzednim miesiącu, ale o 7,7% wyższym w odniesieniu do lipca ubiegłego roku.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła 49,9 tys. zł i zwiększyła się o 2,5% w stosunku do zanotowanej w lipcu 2017 r., przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto odpowiednio o 5,1% i 7,4%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) zrealizowana w lipcu 2018 r. ukształtowała się na poziomie 187,9 mln zł (co stanowiło 32,5% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i była o 6,1% wyższa od zanotowanej rok wcześniej.

W porównaniu z analogicznym miesiącem ubiegłego roku spadek wartości produkcji (o 33,5%) odnotowano tylko w jednostkach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków. Wzrost produkcji budowlano-montażowej zaobserwowano w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 77,1%) oraz w przedsiębiorstwach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 60,6%).

Tablica 9. Dynamika i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej

DZIAŁY BUDOWNICTWA	VII 2018	I–VII 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
OGÓŁEM	106,1	96,4	100,0
Budowa budynków ^Δ	66,5	65,0	42,4
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	177,1	154,2	26,8
Roboty budowlane specjalistyczne	160,6	146,5	30,8

W odniesieniu do czerwca br. odnotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej – o 8,9%, przy czym zwiększyła się ona w jednostkach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków (o 33,7%), a także w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 13,1%). Spadek wartości produkcji wystąpił w przedsiębiorstwach zajmujących się przede wszystkim robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 20,1%).

W okresie styczeń–lipiec br. produkcja budowlano-montażowa osiągnęła wartość 931,7 mln zł, tj. zmniejszyła się o 3,6% w odniesieniu do zanotowanej rok wcześniej.

Budownictwo mieszkaniowe

W lipcu 2018 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku, zwiększyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania (o 26,7%), lokali mieszkalnych, na których realizację wydano pozwolenia (ponad 2-krotnie) oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 43,2%).

Według wstępnych danych², w lipcu br. **przekazano do użytkowania** 574 mieszkania, tj. o 121 więcej niż przed rokiem. W badanym miesiącu podmioty budujące na sprzedaż lub wynajem oddały do użytkowania 391 mieszkań (68,1% ogółu), a inwestorzy indywidualni – 183 lokale mieszkalne (31,9%). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio 63,6% i 36,4%. Mieszkania zrealizowane w województwie podlaskim w lipcu 2018 r. stanowiły 3,8% ich ogólnej liczby w kraju.

Tablica 10. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–lipiec 2018 r. oraz ich przeciętna powierzchnia użytkowa

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–VII 2017=100	
OGÓŁEM	2725	100,0	106,4	101,7
Indywidualne ^a	1109	40,7	96,7	166,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	1378	50,6	100,3	58,6
Spółdzielcze	183	6,7	3050	49,3
Komunalne	12	0,4	36,4	25,1
Zakładowe	43	1,6	x	58,1

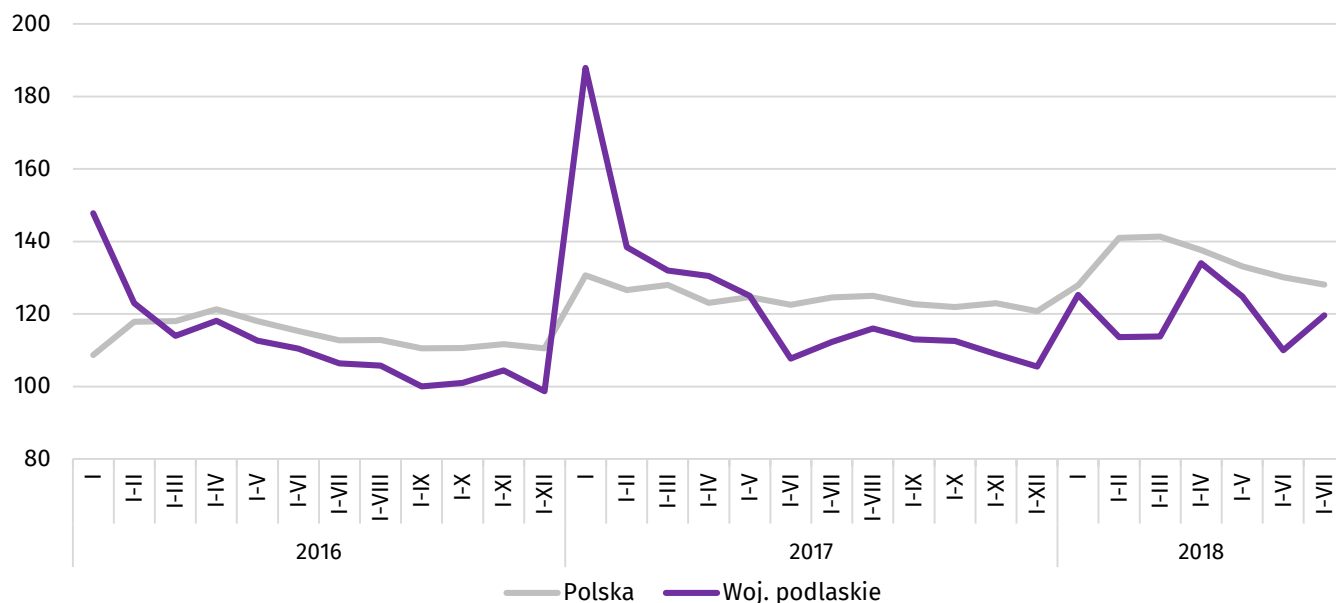
^a Realizowane na użytek własny inwestora.

^b Łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

² Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Wykres 12. Mieszkania oddane do użytkowania

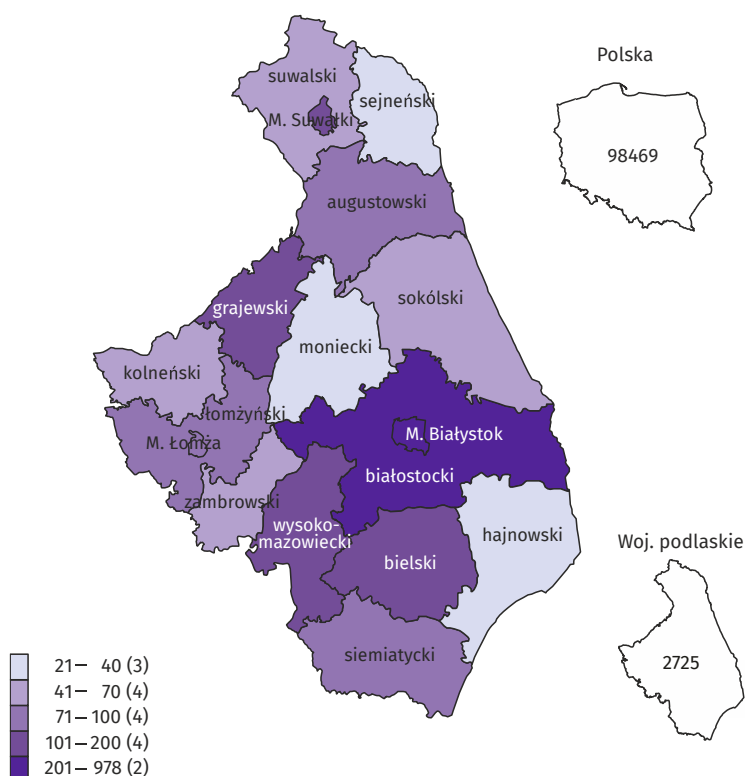
(analogiczny okres 2015=100)



W okresie styczeń–lipiec 2018 r. oddano do użytkowania 2725 mieszkań, tj. o 165 (o 6,4%) więcej niż rok wcześniej. Przekazali je inwestorzy indywidualni, budujący z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem, spółdzielnie, zakłady pracy oraz gminy. Wzrost liczby zrealizowanych mieszkań w odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku zanotowano w budownictwie spółdzielczym (ponad 30-krotny) i przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 0,3%), natomiast jej spadek – w budownictwie komunalnym (o 63,6%) oraz indywidualnym (o 3,3%). W omawianym okresie w województwie podlaskim oddano do użytkowania 2,8% ogółu mieszkań zrealizowanych w Polsce.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–lipiec 2018 r. wyniosła 101,7 m² i była o 5,0 m² mniejsza niż przed rokiem. Spadek przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania przekazanego do użytkowania zanotowano w budownictwie komunalnym (o 20,9 m²), przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 2,8 m²) i spółdzielczym (o 2,0 m²), natomiast wzrost – w budownictwie indywidualnym (o 3,5 m²).

Mapa 2. Mieszkania oddane do użytkowania według powiatów w okresie styczeń–lipiec 2018 r.



W okresie styczeń–lipiec 2018 r. najczęściej mieszkań oddano do użytkowania w mieście Białystok (978) oraz powiecie białostockim (604). Najmniej wybudowano ich w powiatach: sejneńskim (21), monieckim (28) oraz hajnowskim (37). Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiatach: suwalskim (185,0 m²), sokólskim (175,7 m²) oraz łomżyńskim (165,3 m²), zaś najmniejsze oddano do użytkowania w miastach Białystok i Suwałki (po 69,1 m²) oraz w powiecie grajewskim (78,3 m²).

W lipcu 2018 r. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę** 668 mieszkań (ponad 2-krotnie więcej niż przed rokiem), wśród których zanotowano wyłącznie lokale przeznaczone na sprzedaż lub wynajem oraz indywidualne – odpowiednio 55,4% i 44,6% ogólnej ich liczby. Równocześnie **rozpoczęto budowę** 636 mieszkań (o 43,2% więcej niż rok wcześniej), z tego 57,9% przypadało na budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem, a 42,1% – na budownictwo indywidualne.

Tablica 11. Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń–lipiec 2018 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–VII 2017=100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–VII 2017=100
OGÓŁEM	4632	100,0	142,4	4408	100,0	140,8
Indywidualne ^a	1489	32,1	x	1488	33,8	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	2837	61,3	x	2730	61,9	x
Spółdzielcze	258	5,6	x	135	3,1	300,0
Komunalne	48	1,0	29,3	54	1,2	x
Zakładowe	–	–	x	1	0,0	2,3

^a Realizowane na użytek własny inwestora (do końca 2017 r. – łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku); wskaźniki dynamiki są niemożliwe do obliczenia w warunkach porównywalnych, ze względu na brak możliwości dokonania przeliczeń danych wstecz zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa.

^b łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku (które do końca 2017 r. było zaliczane do budownictwa indywidualnego); wskaźniki dynamiki są niemożliwe do obliczenia w warunkach porównywalnych, ze względu na brak możliwości dokonania przeliczeń danych wstecz zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa.

W okresie styczeń–lipiec br. starostwa powiatowe wydały pozwolenia na budowę 4632 mieszkań (o 42,4% więcej niż przed rokiem), wśród których większość stanowiły lokale budowane z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem. Jednocześnie rozpoczęto budowę 4408 mieszkań (o 40,8% więcej niż rok wcześniej), a dominowały wśród nich również inwestycje przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.

Rynek wewnętrzny

W lipcu 2018 r., podobnie jak przed rokiem, zaobserwowano wzrost (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** (o 8,5%) i **hurtowej** (o 17,3%) w ujęciu rocznym.

W porównaniu z lipcem ubiegłego roku wśród grup o największym udziale w ogólnej wartości **sprzedaży detalicznej** (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) jej wzrost zanotowano w przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 33,7%), zajmujących się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 11,5%), jednostkach zgrupowanych w kategorii „pozostałe” (o 6,9%) oraz handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi (o 3,5%).

W odniesieniu do czerwca 2018 r. wartość sprzedaży detalicznej zmniejszyła się o 0,9%. Wśród grup o dominującym udziale największy spadek zanotowano w jednostkach handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi (o 2,5%) oraz zgrupowanych w kategorii „pozostałe” (o 1,6). Wzrost wystąpił m.in. w przedsiębiorstwach zajmujących się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 4,7%) oraz prowadzących sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 2,0%).

W okresie styczeń–lipiec br., w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, wartość sprzedaży detalicznej zwiększyła się o 7,9%.

Tablica 12. Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej

WYSZCZEGÓLNIENIE	VII 2018	I–VII 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
OGÓŁEM^a	108,5	107,9	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	133,7	125,4	12,0
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	111,5	106,6	10,6
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	103,5	103,3	34,0
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	112,3	110,6	8,6
Włókno, odzież, obuwie	104,9	102,1	2,1
Meble, RTV, AGD	85,1	103,1	3,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	95,4	120,5	3,9
Pozostałe	106,9	104,8	21,4

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Przedsiębiorstwa handlowe w lipcu 2018 r. zrealizowały **sprzedaż hurtową** (w cenach bieżących) o 1,5% niższą od zanotowanej w poprzednim miesiącu, ale o 17,3% wyższą niż w lipcu ubiegłego roku (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zaobserwowano spadek o 1,1% w stosunku do czerwca 2018 r., ale wzrost o 18,5% w odniesieniu do lipca 2017 r.).

W okresie styczeń–lipiec 2018 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 16,1%, a w przedsiębiorstwach hurtowych – o 17,7%.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw w I półroczu 2018 r. były nieco słabsze od uzyskanych rok wcześniej. W efekcie wolniejszego wzrostu przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania, pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów. Mniej korzystne niż przed rokiem były również podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.

Przychody z całokształtu działalności w okresie styczeń–czerwiec br. były o 5,7% wyższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku, natomiast **koszty uzyskania tych przychodów** zwiększyły się o 5,9%, co znalazło odzwierciedlenie w pogorszeniu wskaźnika poziomu kosztów. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz koszty tej działalności były również wyższe niż przed rokiem – odpowiednio o 6,2% i 6,3%. W ujęciu wartościowym największy wzrost przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zanotowano w przetwórstwie przemysłowym.

Wynik finansowy na sprzedaży produktów, towarów i materiałów był o 2,9% wyższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku i wyniósł 692,0 mln zł. Wynik na pozostałej działalności operacyjnej ukształtował się na poziomie 79,9 mln zł i był o 31,5 mln zł (o 28,3%) niższy niż przed rokiem. Wynik na operacjach finansowych wyniósł minus 50,8 mln zł wobec minus 55,7 mln zł w I półroczu 2017 r.

Tablica 14. Przychody, koszty oraz wyniki finansowe podmiotów objętych badaniem

WYSZCZEGÓLNIENIE	I-VI 2017	I-VI 2018
	w mln zł	
Przychody z całokształtu działalności	19341,1	20435,2
w tym przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	18951,3	20129,6
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	18613,0	19714,1
w tym koszt własny sprzedanych produktów oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów	18279,0	19437,6
Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów	672,3	692,0
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	111,5	79,9
Wynik na operacjach finansowych	-55,7	-50,8
Wynik finansowy brutto	728,1	721,1
Wynik finansowy netto	636,8	619,4
zysk netto	745,1	733,4
strata netto	108,3	114,0

Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 721,1 mln zł i zmalał o 7,0 mln zł (o 1,0%) w stosunku do uzyskanego w okresie styczeń-czerwiec ubiegłego roku. Obciążenia wyniku finansowego brutto podatkiem dochodowym wyniosły 101,8 mln zł i w skali roku wzrosły o 11,4%. Zwiększyła się relacja podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych do zysku brutto – z 10,9% do 12,2%. **Wynik finansowy netto** ukształtował się na poziomie 619,4 mln zł i był o 17,4 mln zł (tj. o 2,7%) niższy w porównaniu z uzyskanym rok wcześniej; zysk netto obniżył się o 1,6%, a strata netto zwiększyła się o 5,3%.

W I półroczu br. badanie objęło 397 przedsiębiorstw niefinansowych prowadzących księgi rachunkowe. Zysk netto wykazało 80,6% badanych przedsiębiorstw wobec 76,6% przed rokiem. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej kwocie przychodów z całokształtu działalności wzrósł w omawianym okresie z 89,6% do 90,2%. W przetwórstwie przemysłowym zysk netto odnotowało 84,6% przedsiębiorstw (wobec 76,8% przed rokiem), a udział uzyskanych przez nie przychodów w przychodach wszystkich podmiotów tej sekcji wyniósł 92,5% (rok wcześniej – 89,4%).

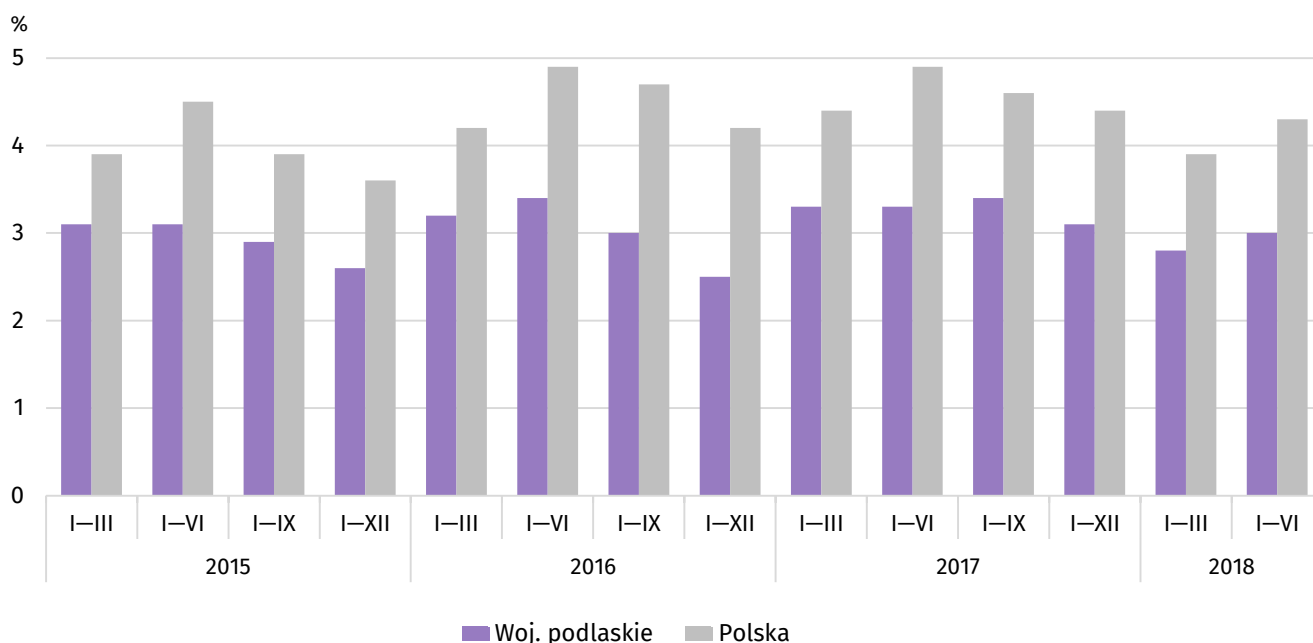
W odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku w badanych przedsiębiorstwach odnotowano pogorszenie podstawowych **wskaźników ekonomiczno-finansowych**, takich jak: wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności (wzrost o 0,3 p. proc.), wskaźniki rentowności obrotu brutto i obrotu netto (spadek po 0,3 p. proc.), wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (spadek o 0,1 p. proc.) oraz wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (spadek odpowiednio o 1,8 i 5,6 p. proc.).

Najbardziej rentowne rodzaje działalności w okresie styczeń-czerwiec br. to informacja i komunikacja (wskaźnik rentowności obrotu netto – 11,1%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (10,0%). W porównaniu z I półroczem ubiegłego roku poprawę wskaźnika rentowności obrotu netto odnotowano w trzech sekcjach, a najwyższy wzrost miał miejsce w zakwaterowaniu i gastronomii (z 3,6% w I półroczu 2017 r. do 6,1% w I półroczu 2018 r.).

Tablica 15. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe podmiotów objętych badaniem

WYSZCZEGÓLNIENIE	I-VI 2017	I-VI 2018
	w %	
Wskaźnik poziomu kosztów	96,2	96,5
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	3,5	3,4
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	3,8	3,5
Wskaźnik rentowności obrotu netto	3,3	3,0
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	25,9	24,1
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	95,9	90,3

Wykres 13. Wskaźnik rentowności obrotu netto



Wartość **aktywów obrotowych** badanych przedsiębiorstw wyniosła w końcu czerwca br. 12686,7 mln zł i była o 7,5% wyższa niż rok wcześniej, w tym wartość zapasów – o 12,5%, krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych – o 11,9%, należności krótkoterminowych – o 5,2%, oraz inwestycji krótkoterminowych – o 3,7%. W rzeczowej strukturze aktywów obrotowych zmniejszył się udział inwestycji krótkoterminowych (z 17,4% do 16,8%) oraz należności krótkoterminowych (z 47,0% do 45,9%), natomiast wzrósł odsetek krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (z 3,7% do 3,9%) oraz zapasów (z 31,9% do 33,4%). W analizowanym okresie w strukturze zapasów zwiększył się udział materiałów (z 27,2% do 28,1%), półproduktów i produktów w toku (z 16,9% do 17,4%) oraz produktów gotowych (z 20,1% do 20,4%), a zmniejszył się udział towarów (z 34,6% do 32,5%).

Aktywa obrotowe finansowane były głównie zobowiązaniami krótkoterminowymi. Relacja zobowiązań krótkoterminowych do aktywów obrotowych wyniosła 69,4% wobec 67,1% rok wcześniej.

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) badanych przedsiębiorstw w końcu czerwca br. wyniosły 11765,2 mln zł i były o 11,5% wyższe niż przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 25,1% ogółu zobowiązań (wobec 25,0% w końcu czerwca 2017 r.). Ich wartość osiągnęła 2955,4 mln zł i była o 12,2% wyższa niż rok wcześniej. Zobowiązania krótkoterminowe wyniosły 8809,8 mln zł i w skali roku zwiększyły się o 11,3%, w tym z tytułu kredytów i pożyczek – o 22,5%, z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń – o 17,3%, a z tytułu dostaw i usług – o 5,7%.

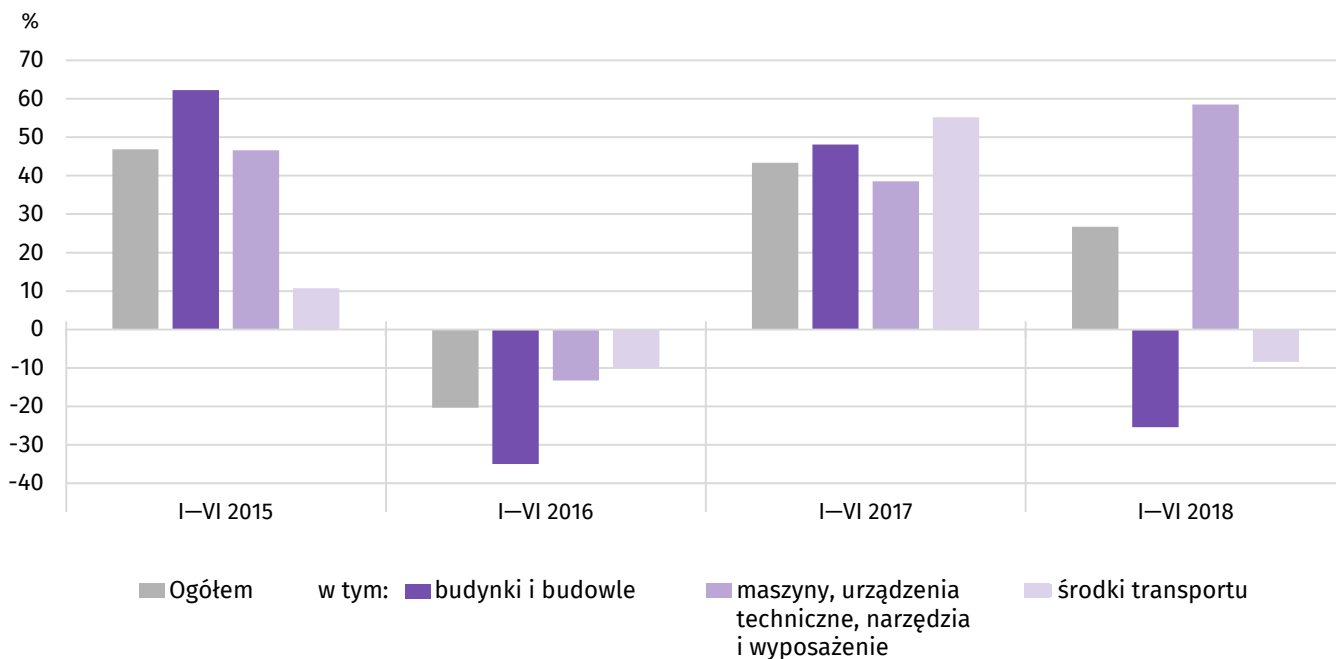
Nakłady inwestycyjne

Nakłady inwestycyjne zrealizowane w I półroczu br. przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa podlaskiego osiągnęły wartość 850,3 mln zł i były (w cenach bieżących) o 26,7% wyższe od poniesionych w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Nakłady na zakupy zwiększyły się o 47,8%, przy czym nakłady na maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia i wyposażenie – o 58,5%. Zmniejszyły się natomiast wydatki na budynki i budowlę – o 25,4% oraz na środki transportu – o 8,4%. Udział zakupów w nakładach ogółem wyniósł 82,8% (przed rokiem – 71,0%).

Wykres 14. Nakłady inwestycyjne

(ceny bieżące; wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)



Wzrost nakładów odnotowano m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 106,5%), informacji i komunikacji (o 80,8%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 53,9%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 37,3%). Ich zmniejszenie miało miejsce w obsłudze rynku nieruchomości (o 69,4%), budownictwie (o 58,0%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 43,1%).

W I półroczu br. inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (na które przypadało 79,8% ogółu poniesionych nakładów) oraz handlu; naprawy pojazdów samochodowych (5,9%). W strukturze nakładów według sekcji w porównaniu z poprzednim rokiem najbardziej zwiększył się udział nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (o 6,2 p. proc.), natomiast zmniejszył się udział nakładów przedsiębiorstw zajmujących się budownictwem (o 4,2 p. proc.).

W okresie styczeń–czerwiec br. **rozpoczęto 509 inwestycji**, tj. o 12,5% mniej niż przed rokiem. Łączna **wartość kosztorysowa inwestycji nowo rozpoczętych** wyniosła 333,9 mln zł i była o 2,3% wyższa niż w I półroczu ubiegłego roku. Na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 24,4% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji rozpoczętych (przed rokiem – 13,8%). W skali roku zwiększyła się wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych przez przedsiębiorstwa zajmujące się m.in. transportem i gospodarką magazynową (prawie 7-krotnie) oraz wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (3-krotnie). Jej największy spadek zanotowano w obsłudze rynku nieruchomości (o 69,6%).

Wybrane dane o województwie podlaskim

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a w tys. osób	2017	106,1	106,3	106,8	107,2	107,3	107,5	107,9	107,8	108,2	108,5	108,6	108,8
	2018	111,2	111,8	112,3	112,5	112,5	112,7	112,8					
poprzedni miesiąc = 100	2017	104,0	100,2	100,4	100,4	100,1	100,2	100,4	99,9	100,4	100,3	100,1	100,2
	2018	102,2	100,6	100,4	100,3	100,0	100,1	100,1					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	106,0	105,8	105,8	106,2	106,4	106,5	106,5	106,6	106,7	106,6	106,6	106,6
	2018	104,8	105,2	105,1	105,0	104,9	104,9	104,5					
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	2017	50,5	49,8	47,8	45,5	44,1	42,6	42,6	42,6	41,7	39,9	39,7	40,0
	2018	41,4	41,6	40,5	39,3	37,9	36,7	36,6					
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	2017	10,6	10,5	10,1	9,6	9,4	9,1	9,1	9,1	8,9	8,5	8,5	8,5
	2018	8,8	8,8	8,6	8,3	8,1	7,8	7,8					
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	2017	2665	2835	3822	2796	3215	3162	2760	3434	3280	2969	2223	1922
	2018	2919	2627	2952	3406	2736	2904	2530					
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	2017	34	33	22	23	20	20	23	18	21	21	24	32
	2018	25	23	22	15	19	15	19					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	2017	3606,10	3638,91	3791,52	3719,18	3750,03	3807,21	3931,77	3885,00	3958,92	3992,97	4023,98	4388,01
	2018	3893,98	3838,96	4083,31	4101,05	4023,93	4116,76	4193,14					
poprzedni miesiąc = 100	2017	90,5	100,9	104,2	98,1	100,8	101,5	103,3	98,8	101,9	100,9	100,8	109,0
	2018	88,7	98,6	106,4	100,4	98,1	102,3	101,9					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	105,6	105,9	106,1	102,7	107,5	106,3	108,1	107,7	109,3	110,0	111,6	110,1
	2018	108,0	105,5	107,7	110,3	107,3	108,1	106,6					
Wskaźniki cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2017	.	.	102,0	.	.	102,1	.	.	102,0	.	.	102,3
	2018	.	.	101,3	.	.	102,0	.					

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca.

^c W kwartale.

Wybrane dane o województwie podlaskim (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźniki cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	2017	101,4	102,2	102,5	103,3	103,4	102,3	100,9	83,7	99,9	103,1	95,2	106,2
	2018	100,5	100,7	96,6	103,9	97,3	103,8	100,0					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	99,4	108,1	116,9	113,8	117,8	117,1	126,8	107,1	104,7	109,9	100,1	102,1
	2018	101,1	99,6	93,9	94,5	89,0	90,3	89,5					
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	101,3	100,3	98,5	102,2	100,4	98,3	98,5	102,2	101,1	100,3	102,3	103,1
	2018	98,7	101,0	99,0	100,5	100,3	96,9	98,6					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	103,3	103,8	102,0	106,7	103,5	101,6	102,7	99,5	105,9	110,9	112,1	108,6
	2018	105,8	106,5	107,0	105,3	105,2	103,7	103,8					
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	2017	94,8	101,9	99,9	111,7	102,2	101,4	97,7	100,9	95,7	94,6	96,6	97,7
	2018	92,6	99,2	108,1	96,4	101,6	102,7	104,7					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	120,4	120,1	118,1	132,7	123,2	116,9	104,0	105,8	101,5	101,8	96,1	94,1
	2018	91,9	89,6	96,8	83,6	83,1	84,2	90,2					
Relacja ceny skupu ^a żywca wieprzowego do ceny targowiskowej żyta	2017	8,9	8,0	8,0	9,0	9,6	9,6	9,2	9,0	9,0	8,6	8,2	8,1
	2018	7,5	7,3	7,6	7,6	7,7	7,9	8,1					
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	100,3	101,7	118,9	90,7	106,4	98,3	94,7	104,7	98,0	105,4	99,0	94,7
	2018	105,8	96,9	111,1	95,7	102,3	100,3	97,8					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	115,1	108,1	112,4	112,2	115,8	108,1	113,3	112,2	110,1	115,5	112,7	107,1
	2018	113,0	107,7	100,6	106,1	101,9	104,1*	107,4					
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	58,9	69,2	146,0	109,9	103,2	117,2	111,2	132,5	84,8	114,6	94,5	114,5
	2018	37,4	96,3	115,3	114,9	114,5	128,1	108,9					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	139,9	101,8	129,4	130,5	114,6	129,1	137,6	192,7	123,2	159,2	126,1	122,5
	2018	77,7	108,2	85,5	89,4	99,2	108,4	106,1					

^a Ceny bieżące bez VAT.

^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane dane o województwie podlaskim (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	2017	558	915	1216	1409	1739	2107	2560	2994	3346	3848	4253	5023
	2018	372	751	1048	1447	1736	2151	2725					
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2017	127,1	112,5	115,8	110,4	111,0	97,5	105,6	109,6	113,0	111,5	104,4	106,9
	2018	66,7	82,1	86,2	102,7	99,8	102,1	106,4					
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	87,2	93,9	123,7	96,3	103,1	102,6	100,7	99,3	97,9	102,6	99,9	105,9
	2018	80,8	104,4	116,3	100,3	102,8	102,8	99,1					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	111,3	102,0	105,5	105,0	110,4	110,5	111,3	107,1	111,5	113,8	118,0	109,5
	2018	101,4	112,8	106,0	110,4	110,0	110,2	108,5					
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b niefinansowych w %:													
brutto ^c	2017	.	.	3,8	.	.	3,8	.	.	3,9	.	.	3,7
	2018	.	.	3,3	.	.	3,5	.	.				
netto ^d	2017	.	.	3,3	.	.	3,3	.	.	3,4	.	.	3,1
	2018	.	.	2,8	.	.	3,0	.	.				
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^b (w cenach bieżących) w mln zł	2017	.	.	317,0	.	.	671,3	.	.	1208,5	.	.	1755,3
	2018	.	.	349,6	.	.	850,3	.	.				
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	2017	.	.	171,3	.	.	143,4	.	.	142,4	.	.	122,8
	2018	.	.	110,3	.	.	126,7	.	.				
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^e (stan w końcu okresu)	2017	99672	99623	99898	100107	100308	100592	100733	100983	100998	101148	101204	101202
	2018	101032	101119	101391	101674	102159	102564	100966					
w tym spółki handlowe	2017	7160	7189	7248	7300	7356	7401	7451	7503	7552	7591	7647	7687
	2018	7743	7790	7829	7883	7930	7978	6867					
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2017	912	920	922	930	941	945	953	960	964	974	978	989
	2018	1002	1013	1020	1028	1038	1043	853					

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^b W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

^c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności.

^d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

^e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Opracowanie merytoryczne

Kontakt:



bialystok.stat.gov.pl

Urząd Statystyczny w Białymstoku

tel: 85 749 77 00



[Białystok_STAT](#)

ul. Krakowska 13

faks: 85 749 77 79

15-959 Białystok

e-mail: SekretariatUSBST@stat.gov.pl

Powiązane opracowania

[Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podlaskiego w lipcu 2018 r.](#)

[Biuletyn statystyczny województwa podlaskiego II kwartał 2018 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Rynek pracy](#)

[Wynagrodzenia](#)

[Ceny towarów i usług konsumpcyjnych](#)

[Rolnictwo](#)

[Przemysł](#)

[Budownictwo](#)